

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा – नवम्बर-दिसम्बर, २०१६

कक्षा – शास्त्रिप्रथमवर्षम् (SEM-1)

प्रश्नपत्रम् – ६

गुणाः – ७०

विषयः – स्वामिनारायणवेदान्तः (S)

कोड – C.C.1.1.2

समयः – ०३ तः ०६ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः – १०/११/२०१६

सन्दर्भग्रन्थः – श्रीहरिगीता हेतुभावप्रबोधिनीटीकाद्वयसमेता (३२-३३ अध्यायौ)

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

- प्रश्नः – १ निम्नलिखितेषु द्वयोः श्लोकयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत । ०८
- (१) नमस्तुभ्यं भगवते हरये कष्टहारिणे ।
नारायणाय ऋषये प्रपद्याय मुमुक्षुभिः ॥
- (२) श्रीकृष्णो भगवान् साक्षाद्यो विष्णुः पुरुषोत्तमः ।
स एव सर्वभावेन सेवनीयो मुमुक्षुभिः ॥
- (३) धर्मादीनां लक्षणानि विविच्य च पृथक् पृथक् ।
ब्रूहि मे तत्त्वतः कृष्ण ! सर्वज्ञोऽस्ति यतो भवान् ॥
- प्रश्नः – २ निम्नलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य समीक्षात्मकम् उत्तरं लिखत । ०८
- (१) श्रीहरेः माहात्म्यं यथाशास्त्रं प्रतिपादयत ।
(२) श्रीहरिगीतायाः इतरगीताभिः सह वैशिष्ट्यं वर्णयत ।
- प्रश्नः – ३ अधोलिखितयोः एकां टिप्पणीं लिखत । ०२
- (१) नवधा भक्तिः । (२) भावप्रबोधिनीटीकायाः वैशिष्ट्यम् ।
- प्रश्नः – ४ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः अतिलघूत्तरं लिखत । ०२
- (१) श्री हरेर्जनयित्री का ? (३) मायायाः निवर्तनं कया भवति ?
(२) कः भगवान् मुमुक्षुभिः सेवनीयः ? (४) सत्पुरुषाणां कानिचन लक्षणानि लिखत

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

- प्रश्नः – ५ निम्नलिखितेषु द्वयोः श्लोकयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत । ०८
- (१) त्रैवर्णिको यः संस्कारैः सम्प्राप्तः स्याद् द्विजातिताम्
ब्रह्मचर्याश्रमे तिष्ठन्विद्यायै स गुरुं श्रयेत् ॥
- (२) होमं प्रातस्तथा सायं कुर्याद्भिक्षाटनं च सः ।
वेदाभ्यासपरो नित्यं वसेद् गुरुकुले वशी ॥
- (३) जितकामा जितक्रोधा जितलोभाश्च निर्मदाः ।
अहन्ता ममताहीनाः स्वर्धमदृढवर्तनाः ॥
- प्रश्नः – ६ निम्नलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य समीक्षात्मकम् उत्तरं लिखत । ०८
- (१) सत्पुरुषाणां लक्षणानि यथाग्रन्थं प्रतिपादयत
(२) कलौ वानप्रस्थसन्यासयोः वर्जितत्वात् तद्विकल्परूपां साधुदीक्षां विशदयत

- प्रश्न: - ७ अधोलिखितेषु द्वयोः उपरि टिप्पणीं लिखत । ०४
- (१) आत्मनिष्ठाः ।
  - (२) सुखदुःखसमाः ।
  - (३) श्रीकृष्णाङ्घ्रिदृढाश्रयाः ।
  - (४) तीर्थस्थानानि ।
- प्रश्न: - ८ अधोनिर्दिष्टेषु केषाञ्चित् पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत । ०५
- (१) “अनुदितारयः” इति पदस्य कः अर्थः ? (५) “आकूतिः” इति पदस्य कः अर्थः ?
  - (२) हरिगीतायां द्वित्रिंशदध्यायस्य नाम किम् ? (६) “जितनिद्राः” इति पदस्य कः अर्थः ?
  - (३) कः सर्वज्ञः अस्ति ? (७) कति यमाः ?
  - (४) सर्वजीवहितेच्छवः के ?
- तृतीयान्विति: (Unit-3)**
- प्रश्न: - ९ निम्नलिखितेषु द्वयोः श्लोकयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत । ०८
- (१) साधारणो विशेषश्चेत्येवं तेषां द्विधाऽस्ति सः
समासेनोभयविधमपि ते वच्यमहं शुभे ! ॥
  - (२) जातिसङ्कराहेतोर्वर्जनं पापकर्मणः ।
सत्सेवा विष्णुभक्तिश्च धर्माः साधारणा नृणाम् ॥
  - (३) साङ्गं वेदं सहार्थं च देशकालानुसारतः ।
अधीत्य स यथाशक्ति समावर्तनमाचरे ॥
- प्रश्न: - १० निम्नलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य उत्तरं लिखत । ०८
- (१) ब्रह्मचारिणां धर्माः ।
  - (२) चतुर्णां वर्णानां साधारणाः धर्माः ।
- प्रश्न: - ११ अधोलिखितेषु द्वयोः उपरि टिप्पणीं लिखत । ०४
- (१) सत्पुरुषस्य माहात्म्यम् ।
  - (२) भागवतीदीक्षाधर्माः ।
  - (३) सधवविधवस्त्रीधर्माः ।
  - (४) नवधा भक्तिः ।
- प्रश्न: - १२ अधोनिर्दिष्टेषु केषाञ्चित् पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत । ०५
- (१) त्रयाणां लोकानां धारकः कः ?
  - (२) हीनजातिकुलोऽपि कीदृशः जनः पूज्यः ?
  - (३) कति वर्णाः ?
  - (४) शमो दमस्तपो ज्ञानादिकं कस्य धर्माः ?
  - (५) मुक्तेर्द्वारं किमस्ति ?
  - (६) शौर्यादिकं कस्य धर्माः ?
  - (७) रम्यं श्रीविष्णुमन्दिरं कः कुर्यात् ?

Answer Key

कक्षा – शास्त्रिप्रथमवर्षम् (SEM-1)	प्रश्नपत्रम् – ६	गुणाः - ७०
विषयः – स्वामिनारायणवेदान्तः (S)	कोड – C.C.1.1.2	समयः – ०३ तः ०६ पर्यन्तम्
दिनाङ्कः – १०/११/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – श्रीहरिगीता हेतुभावप्रबोधिनीटीकाद्वयसमेता(३२-३३ अध्यायौ)	

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

प्रश्नः – १

प्रश्नः – २

प्रश्नः – ३

१.

प्रश्नः – ४

१. प्रेमवती

२. श्रीकृष्णः

३. कृष्णभक्त्या

४. निर्दम्भाः शुचयो दान्ता ऋजव मितभाषिणः

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

प्रश्नः – ५

प्रश्नः – ६

प्रश्नः – ७

१.

प्रश्नः – ८

१. अजातशत्रवः इति ।

२. सत्पुरुषलक्षणनिरूपणनामा

३. श्रीकृष्णः

४. सत्पुरुषाः

५. कर्मेन्द्रियाणि

६. जिता वशीकृता निद्रा यैस्तैः ।

७. पञ्च ।

तृतीयान्वितिः (Unit-3)

प्रश्नः – ९

प्रश्नः – १०

प्रश्नः – ११

१.

प्रश्नः – १२

१. भूरादीनाम्

२. धर्मनिष्ठः

३. चत्वारः

४. ब्राह्मणस्य

५. महत्सङ्गः

६. क्षत्रियस्य

७. आद्यः